

Jävre (f d Skags fyr, släckt)

Svenskt nr: finns ej
Int.nr: finns ej
Lat./Long.: N 65 08, O 21 30
Tidigaste fyr år: 1871
Nuvarande fyr år: 1871
Automatiserad år: -
Avbemannad år: 1957
Tornets höjd: 17,5 m
Lyshöjd över havet: 21,7 m
Lysvidd: 14 nm

Original optik: (6 paraboliska speglar (spegeldiameter 48 cm) och 6 envekiga rovoljelampor för oföränderlig oljeyta, roterande med 6 min omloppstid, urverk med lod (vikt 68 kg, lodlina 26,7 m))

Nuvarande optik: 3:e ordn. (1000 mm) dioptrisk planlins med bulls-eye och 5 inslipade ringar, 10 fack å 36° samt katadioptrisk krona (11 ringar) och krans (4 ringar) på samtliga fack, roterande, Barbier & Fenestre.

Fyrapparat: 250W 220V lampa

Övrig utrustning: Landkabel

Byggnadsmaterial: Järn

Tornets färg & form: Vit Heidenstamfyr

Fyrplatsbostäder: Har aldrig funnits på denna plats där fyren endast är placerad för visningsändamål.

Ägare: Piteå kommun

Kontaktperson: Fyren hålls öppen för allmänheten varje dag 1 juni till 31 augusti mellan kl 08 - 20. Nyckeln till lanterninen med linsen finns däremot hos Piteå kommun, Kultur och Fritid, Kvarnvallen, 941 85 Piteå, 0911-696000, (Bernt Blom 0702-693557).

Vägbeskrivning: Fyren finns i byn Jävre's småbåtshamn strax intill väg E4 ca 20 km söder om Piteå.

Övrig information: Fyren (tidigare Skags fyr) var ursprungligen placerad på den lilla ön Gråklubben NO Skagsudde och byggdes som anöringsfyr för Örnsköldsvik. Den släcktes då den nya fyren på Skagsudde tändes 1957. Den gamla fyren monterades ned i mitten på 60-talet, förvarades nedmonterad i Byske hamn, förflyttades 1970 till Jävre i Piteå kommun där den återuppfördes för visningsändamål och återinvigdes 1971 på sin 100-årsdag.

Spegelapparaten som installerades 1871 hade ursprungligen funnits på Landsort och införskaffats 1840. Under fyrens aktiva tjänst på Gråklubben ersattes rovoljelamporna av envekiga fotogenlampor för oförändrad bränsleyta år 1884 och av Dalénljus år 1924. Samma år installerades en 4:e ordn. (500 mm) dioptrisk trumlins 10 fack a 36° med katadioptrisk krona och krans, kronan vänd nedåt, roterande på kullager, urverk med lod (vikt 68 kg). Linsen hade tidigare funnits på Gotska Sandön. Nuvarande 3:e ordn. planlins som installerades 1970 var tidigare installerad i Stenkyrkehavs fyr. Ytterligare upplysningar om fyren finns under "Skagsudde".

Vid hamnen i Jävre-Sandholmen, några kilometer söder om fyrens nuvarande plats, byggdes och sjösattes på sin tid de flesta svenska kassunfyren.

I Piteå ytterskärgård finns, inom ett naturreservat, öarna Lill-Räbben och Stor-Räbben. De är belägna ca 14 nm från Jävre eller ca 8 nm från Piteå småbåtshamn innanför Bondön. På Stor-Räbben fanns en båk redan 1825. Nuvarande nyrenoverade ca 18 m höga träbåk är byggd 1884. Mer information via Piteå Kommun, Kultur och Fritid 0911-696000 (Erling Lundmark 010-2401299).

Skydd enligt lag: ej

